

Sygn. akt III AUa 88/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Małgorzata Pasek SO del. do SA Jacek Chaciński (spr.)
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 r. w Lublinie

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 10 grudnia 2018 r. sygn. akt IV U 244/18

oddala apelację.

Jacek Chaciński Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 88/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 26 stycznia 2018 r. i ustalił S. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od (...)do (...). Zasadził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

Ubezpieczony S. K. ma (...) lata. W dniu 1 kwietnia 2014r., w trakcie wykonywania pracy w wyniku wypadku, doznał zmiążdżenia lewej kończyny dolnej. Od 25 września 2015r. uprawniony był do renty z tytułu częściowej

niezdolności do pracy. Rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy pobierał do 30.11.2017 r. na podstawie decyzji organu rentowego z 23 listopada 2016r. W dniu 15 listopada 2017r. ubezpieczony złożył wniosek do ZUS Oddział w S. o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 21 grudnia 2017r. ustalił, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. S. K. wniósł sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS i został skierowany na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 19 stycznia 2018r. ustaliła, że nie jest on niezdolny do pracy. Na podstawie powyższego orzeczenia decyzją z 26 stycznia 2018r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty.

W opinii sporządzonej na zlecenie Sądu biegły lekarz ortopeda rozpoznał u S. K.: stan po amputacji lewego podudzia w 1/3 bliższej, odparzenia na szczycie kikuta i w dole podkolanowym i uznał wymienionego za nadal częściowo niezdolnego do pracy do pracy od dnia (...) do(...).

S. K. jest zaopatrzony w protezę kończyny lewej. Szczyt kikuta lewego podudzia został pokryty przeszczepem skórnym pośredniej grubości, który po wygojeniu jest mało odporny mechanicznie w miejscach kontaktu z lejem protezy. Szczyt kikuta pogrążony w leju protezy poci się, skóra staje się wrażliwa, mało odporna na otarcia i odparzenia. Odparzenia na szczycie kikuta łatwo powstają. Podczas gojenia otarć i odparzeń używanie protezy jest bardzo utrudnione. Odparzenia z całą pewnością powstaną również, jeżeli ubezpieczony będzie codziennie posługiwał się protezą przez kilka godzin. Ubezpieczony czy wykonując pracę fizyczną, czy pracę biurową musiałby przemieszczać się, co powodowałoby obciążenie na szczycie kikuta skutkujące powstaniem ran i odparzeń na nim.

Ubezpieczony w roku 2018r. ukończył wyższe studia magisterskie na kierunku (...). Aktualnie pracuje na stanowisku pracownika biurowego.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie ubezpieczonego S. K. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Ponadto, według art. 58 cytowanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 uprawnienia do renty ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej: 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat; 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat; 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat; 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat; 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres, o którym mowa powyżej, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa powyżej, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

Sąd dalej podniósł, że stosownie do treści art. 12 ust. 1, 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy

jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W ocenie Sądu sporządzona na tę okoliczność opinia biegłego lekarza ortopedy dała podstawy do ustalenia, że ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy od (...) do (...).

Sąd wskazał, że w złożonej opinii biegły na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej i badania ubezpieczonego, stwierdził, iż historia choroby ubezpieczonego po 30 listopada 2017r., wskazuje że w tym czasie występowały u niego – pomimo zaprotezowania – trudności w poruszaniu się, co jest spowodowane nawracającymi odparzeniami na szczycie kikutu i w dole podkolanowym. Schorzenia te powodują, iż ubezpieczony nie może wykonywać pracy tak jak osoba pełnosprawna. Długotrwałe, kilkugodzinne korzystanie z protezy spowalnia proces gojenia się ran. Ze względu na przebyty uraz, ubezpieczony nie jest zdolny do wykonywania pracy fizycznej w zawodzie, w którym pracował przed wypadkiem. Ubezpieczony w 2018r. obronił prace magisterska z (...), jednak w tym zawodzie nigdy nie pracował, pracuje jako pracownik biurowy, jego praca polega na rozliczaniu czasu pracy kierowców. Sąd zauważył, iż w ocenie biegłego ubezpieczony ma znacznie ograniczoną możliwość wykonywania również pracy biurowej, gdyż przy jej wykonywaniu jest narażony na te same czynniki powodujące otarcia i oparzenia na kikucie w związku z długotrwałym używaniem protezy, co wykonując prace fizyczne. Praca biurowa bowiem wymaga również wstawania, przemieszczania się, przenoszenia dokumentów, co powoduje, że ciężar ciała ubezpieczony będzie przenosił na zaprotezowaną nogę, a to będzie powodowało otarcia i oparzenia, rany na kikucie, które uniemożliwią korzystanie z protezy do jego wygojenia się.

Analizując przedmiotową opinię biegłego lekarza ortopedy Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie. Została ona bowiem wydana przez osobę posiadającą specjalistyczną wiedzę z zakresu schorzeń dotyczących ubezpieczonego, a ponadto jej sporządzenie poprzedzone zostało dokładną analizą całości dokumentacji medycznej ubezpieczonego i bezpośrednim badaniem. Opinia jest spójna, logiczna i odpowiednio uzupełniona. Dlatego też, w ocenie Sądu, wnioski wyrażone przez biegłego zasługują na uwzględnienie.

Odnosnie do zastrzeżeń organu rentowego do uzupełniającej opinii biegłego Sąd uznał je za niezasadne. W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym opinia biegłego wraz z opinią uzupełniającą, jest wystarczający do rozpoznania niniejszego odwołania. W związku z powyższym Sąd oddalił wniosek pełnomocnika organu rentowego o dopuszczenie dowodu z nowej opinii biegłego lekarza ortopedy, zgłoszony w piśmie z 19 lipca 2018r. oraz oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej biegłego K. K., zawarty w piśmie z 26 października 2018r.

Podsumowując, Sąd uznał, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy i tym samym spełniła wszystkie wymagane przesłanki, by uzyskać prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na dalszy okres.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od (...) do (...).

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wynikiem procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynność adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.).

Z wyrokiem tym nie zgodził się organ rentowy. Wniósł apelację. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając:

- naruszenie art.233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie ze zgromadzonego materiału wniosków z niego nie płynących przez przyjęcie, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy;

- naruszenie art.286 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu ortopedii w sytuacji, gdy dowód ten był niezbędny do dokonania oceny stanu zdrowia ubezpieczonego;

- naruszenie art.12 ust.1 i 3 oraz art. 57 ust 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy i spełnia wszystkie warunki do ustalenia mu prawa do renty.

Mając na względzie te zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania,

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu I instancji.

Apelacja zarzucając Sądowi I Instancji dowolność oceny dowodów stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami tego Sądu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji dokonał oceny zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów określonej w treści art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie Sąd ten, w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważył materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odniósł je do pozostałego materiału dowodowego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; Kodeks Postępowania Cywilnego. Komentarz, T. Ereciński (red.), Lexis Nexis 2007, str. 552 i nast.).

Zarzuty organu rentowego sformułowane w środku odwoławczym ocenić należy, jako dowolną, nie popartą żadnymi dowodami polemikę z prawidłowymi, acz niekorzystnymi dla apelującego, ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego, opartymi o wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Organ renty nie zakwestionował skutecznie podstawowego ustalenia zawartego w opinii biegłego, że w obecnym stanie zdrowia wnioskodawcy kilkugodzinne posługiwanie się protezą powodować będzie odparzenia na szczycie kikutu. Skóra bowiem na kikucie jest bardzo delikatna i cienka, co czyni ją bardzo podatną na w.w. odparzenia. Polemiczny charakter ma stwierdzenie zawarte w zastrzeżeniach organu rentowego, że praca biurowa nie wiąże się z długim chodzeniem czy częstym wstawaniem. biegły jednoznacznie wskazał, że nawet przy wykonywaniu pracy biurowej zachodzi konieczność wstawania, przejścia pewnego odcinka drogi, przeniesienia dokumentów itp.

Wszystkie powyższe kwestie Sąd I instancji szczegółowo omówił i ocenił dzieląc zawarte w opinii stanowisko biegłego sądowego.

Specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłych za przekonujące (wyrok SN z 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, opubl. w LEX nr 151656). Wnioski środka dowodowego w postaci opinii biegłego mają być jasne, kategoryczne i przekonujące dla Sądu, jako bezstronnego arbitra w sprawie, dlatego gdy opinia biegłego czyni zadość tym wymogom, co pozwala uznać znaczące dla istoty sprawy okoliczności za wyjaśnione, to nie zachodzi potrzeba dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (wyrok SN z 21 listopada 1974 r., II CR 638/74, opubl. w OSP 1975/5/108).

Podkreślenia wymaga, że samo niezadowolenie strony z treści opinii nie jest dostateczną podstawą do dopuszczenia dowodu z opinii uzupełniającej (ustnej lub pisemnej). Uzasadnieniem dla takiej decyzji procesowej winny być należycie umotywowane zarzuty wskazujące niekompletność, nielogiczność i niespójność opinii. Tymczasem organ

rentowy w swych zastrzeżeniach – poza uwagami polemicznymi - nie wskazał merytorycznych argumentów, które mogłyby poddać w wątpliwość trafność oceny opinii biegłego. Sąd Okręgowy zatem jak najbardziej zasadnie oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych. Nie doszło w związku z tym do naruszenia 286 k.p.c.

Przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocena zgromadzonego materiału dowodowego, w tym dowodu z opinii biegłego jest prawidłowa i nie wykracza poza ramy określone w art. 233 §1 k.p.c. Sąd szczegółowo przeanalizował i ocenił opinię biegłych pod kątem jej logiczności, należytego uzasadnienia i nie dostrzegł w niej wad mogących ją zdyskwalifikować jak o miarodajny dowód w sprawie.

Skoro zatem stan faktyczny został ustalony prawidłowo, a w szczególności ustalono, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy, to nie doszło do naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.